

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-506-8-221>

**OPPORTUNITIES TO ENHANCE OPERATIONAL EFFICIENCY
OF UKRAINIAN MINING AND METALLURGICAL ENTERPRISES
THROUGH THE IMPLEMENTATION OF INVESTMENT
PROJECTS (CASE STUDY: PJSC “INGULETSKY MINING
AND PROCESSING PLANT”)**

**МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ
ЕФЕКТИВНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ
ГІРНИЧО-МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМПЛЕКСУ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ
(НА ПРИКЛАДІ ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ІНГУЛЕЦЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»)**

Fanyo D.M.,

*Student (group 051-23-1m),
LLC “Technical university
“Metinvest polytechnic”,
Zaporizhzhia, Ukraine*

Фаньо Д.М.,

*студент гр.051-23-1м,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Latysheva O.V.,

*PhD (Economics),
Associate Professor,
LLC “Technical university
“Metinvest polytechnic”,
Zaporizhzhia, Ukraine*

Латишева О.В.,

*к.е.н., доцент,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Постановка проблеми. Першочергова потреба виживання та відбудови України попри всі ризики та перешкоди повномасштабних бойових дій на території країни зумовлює необхідність пошуку українським бізнесом можливостей релокації, збереження та відновлення потужностей вітчизняних підприємств та інфраструктури, забезпечення їх модернізації та автоматизації з метою не втратити конкурентоспроможність і забезпечити подальшу економічну діяльність та розвиток. Підприємства гірничо-збагачувального комплексу України як одні з драйверів національної економіки також намагаються зберегти виробництво і забезпечити операційну ефективність через впровадження відповідних інвестиційних проєктів модернізації та програм стратегічного розвитку. Зараз актуальним для підприємств ГМК стає питання пошуку можливостей усунення «вузьких місць» в забезпечення сталого розвитку, подолання перешкод та зниження негативних наслідків від існуючих та потенційних ризиків. Недарма прагнення до забезпечення підвищення операційної ефективності та сталого розвитку є невід’ємними складовими успішної діяльності будь-якого підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виділення невирішених частин загальної проблеми. Проведений аналіз результатів досліджень вітчизняних та закордонних науковців, фахівців-практиків та власний досвід авторів [1 – 3 та ін.] з проблематики процедур та настанов реалізації проєктів забезпечення конкурентоспроможності та підвищення операційної ефективності на підприємствах гірничо-металургійного комплексу (надалі – ГМК) дозволяє констатувати, що в складних умовах українських підприємств не вирішеними залишаються питання: забезпечення якості сировини та матеріалів, наприклад, залізрудних концентратів завдяки впровадженню сучасних ефективних технологій флотації, тонкого грохочіння, що дає змогу виробляти конкурентоспроможні концентрати; автоматизації, удосконалення і реінжинірингу бізнес-процесів для оптимізації витрат ресурсів в контексті концепції сталого розвитку (раціонального природокористування, енергозбереження та енергоефективності тощо).

Одним із ключових підприємств ГМК в Україні є Приватне акціонерне товариство "Інгuleцький гірничо-збагачувальний комбінат") (далі – ПРАТ «ІНГЗК») – компанія, яка входить в групу компаній (активи) Метінвест Холдингу [4]. ПРАТ «ІНГЗК» спеціалізується на видобутку і переробці залізистих кварцитів Інгuleцького родовища, розташованого в південній частині Криворізького залізрудного басейну. В умовах обмежених ресурсів від результатів впровадження проєктів на Активах Холдингу залежить ефективність діяльності всієї групи МЕТІНВЕСТ, що додатково впливає й на загальний потенціал всього промислового сектору та економіки України в цілому. В таких умовах, для компанії ретельно продумані заходи та бюджет стратегічних інвестиційних проєктів та програм сталого розвитку є запорукою успіху на ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Питанням, пов'язаним з плануванням, реалізацією та оцінюванням вартості та ефективності інвестиційних проєктів присвячено багато робіт фахівців-практиків інституту управління проєктами (PMI, США) [1], інших вітчизняних та закордонних науковців та спеціалістів в питаннях операційних покращень процесів та проєктного менеджменту [2 -5 та ін.]. Однак, в роботах зазначених авторів не достатньо уваги приділяється питанням практичної реалізації інвестиційних проєктів підприємств гірничо-металургійного комплексу в конкретних умовах українського бізнес-середовища, з врахуванням специфіки організації процесу планування, реалізацією та оцінюванням вартості та ефективності. Тому, на наш погляд, ці питання залишаються актуальними і потребують подальшого розгляду і проведення додаткового дослідження.

Таким чином, *метою* цього дослідження є встановлення можливостей підвищення операційної ефективності українських

підприємств гірничо-металургійного комплексу через призму впровадження інвестиційних проєктів, визначення конкретних кроків та змісту робіт з ініціації, планування, реалізації та оцінювання вартості та ефективності інвестиційних проєктів.

Для конкретного підприємства ГМК (ПРАТ «ІНГЗК») впровадження стратегічного проєкту (надалі – СП) згідно настанов та регламентів [1; 5-7] (рис. 1):

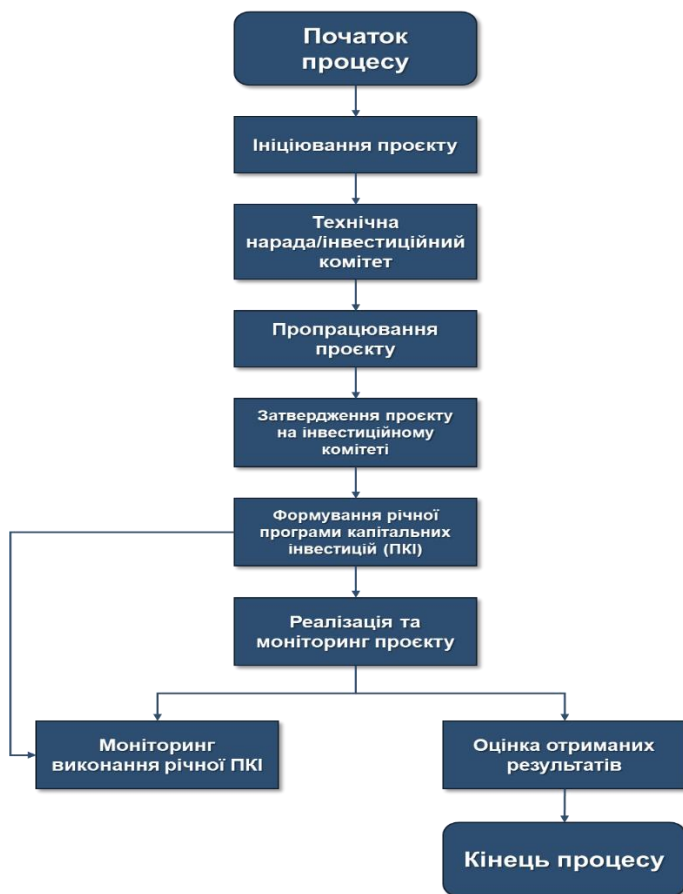

Рис. 1. Процес реалізації інвестицій ПРАТ «ІНГЗК» (побудовано на підставі систематизації матеріалів [5-7])

Організація та впровадження стратегічних інвестиційних проєктів (надалі – СІП) здійснюється через забезпечення процесів поетапного опрацювання проєкту (FEL (Front and Loading) – процес (загалом 5 етапів: від FEL-0 до FEL-4) за участю всіх зацікавлених сторін (рис. 2).

Рис. 2. FEL процес в умовах базового підприємства (побудовано на підставі систематизації матеріалів [5-7])

Інвестиційне проєктування (рис. 3) відіграє важливу роль у стратегічному розвитку підприємства через наступні аспекти:

Рис. 3 – Аспекти інвестиційного проєктування ПРАТ «ІНГЗК» (угруповано на підставі матеріалів [1-7])

Таким чином, визначені аспекти (рис. 2) дозволяють уявити процес інвестиційного проектування, що створює фундамент для стратегічного розвитку базового підприємства, допомагаючи визначити його конкурентні переваги, місце на ринку та шляхи досягнення успіху в довгостроковій перспективі.

Висновки. Варто констатувати, що в умовах війни і обмежених ресурсів ретельне планування та бюджетування проектів забезпечення операційної ефективності та сталого розвитку є запорукою усунення зайвих втрат діяльності будь-якого підприємства. В умовах повномасштабних бойових дій український бізнес, зокрема гірничо-збагачувальний комплекс, демонструє високу адаптивність та стійкість. Віримо, що завдяки зусиллям всіх українців при підтримці держави та донорів, українська економіка та громади мають всі шанси на відновлення та подальший розвиток.

Перелік використаних джерел

- 1 Настанови Інституту проектного менеджменту США (Project Management Institute (PMI)): офіційний сайт. URL: <https://www.pmi.org>
- 2 Рекова Н. Ю., Латишева О. В., Мойсеєнко К. Є. Програми та проекти підвищення операційної ефективності: умови, складові та переваги впровадження. *Ефективна економіка*. №5. 2023. <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/1554>, DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.11>
- 3 Ровенська В.В., Латишева О.В., Смирнова І.І. Інструментарій забезпечення процедури ініціації та реалізації проектів підвищення операційної ефективності на підприємствах промислового комплексу України. *Трансформаційна економіка*. № 03 (08), 2024. С.45-51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-8-6>
- 4 Офіційний сайт Метінвест холдинг. Звіти Метінвест холдинг. URL: <https://metinvestholding.com/ua/responsibility/socialreports>
- 5 Регламент інвестиційного процесу Групи Метінвест: СТП ІНГЗК 062-2024 «Порядок управління інвестиційним процесом в ПРАТ «ІНГЗК». 2024. 28 с.
- 6 Регламент інвестиційного процесу Групи Метінвест: 2023-MSS-PC-PM-000-042-00-UA. «Процедура управління якістю оцінки вартості проектів в ТОВ «МЕТІНВЕСТ СІЧСТАЛЬ». Дніпро. 2023. 14 с.
- 7 Регламент інвестиційного процесу Групи Метінвест: 2017-MIE-PP-BM-000-0092-04-RU. Регламент розрахунку і відстежування бюджетів стратегічних інвестиційних проектів у сфері відповідальності ТОВ «МЕТІНВЕСТ ІНЖИНІРИНГ». Дніпропетрівськ. 2015. 37 с.